

Brüssel, 9. oktoober 2023
(OR. en)

13707/23

LIMITE

IXIM 180
JAI 1244
COMIX 425

MÄRKUS

Saatja:	Eesistujariik
Saaja:	Alaliste esindajate komitee / nõukogu
Teema:	Koostalitlusvõime rakendamine

Pidades silmas nõukogu 2023. aasta 19.–20. oktoobri istungit (justiits- ja siseküsimused) ning võttes nõuetekohaselt arvesse eu-LISA haldusnõukogu 2023. aasta 27.–28. septembri koosoleku kokkuvõtet,¹ koostas eesistujariik ülalnimetatud teemal teabedokumendi, mis on esitatud lisas.

Seoses lisas esitatud teabega palub eesistujariik ministritel vastata järgmisele küsimusele.

- **Kas kinnitate tegevuste ajakava, mille alusel eu-LISA uue IT-arhitektuuri kättesaadavaks teeb?**

¹ Lisas on esitatud eu-LISA haldusnõukogu esimehe 2023. aasta 3. oktoobri kiri, mis on adresseeritud nõukogule ja milles edastatakse haldusnõukogu 27.–28. septembri koosoleku kokkuvõte.

Euroopa Liit töötab praegu välja kõige täielikumat ja kaasaegsemat piirihaldusarhitektuuri. See hõlmab riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteemi (EES), ELi reisiinfo ja -lubade süsteemi (ETIAS), uuendatud viisainfosüsteemi (VIS) ja ECRIS-TCN-süsteemi. Kõik need süsteemid koos olemasoleva VISi ja SISiga muudetakse koostalitlusvõimeliseks nendega seotud koostalitluskomponentide, st Euroopa otsinguportaali, ühise isikuandmete hoidla, ühise biomeetrilise võrdlemise teenuse ja mitme identiteedi detektori abil. Aruandluse ja statistikaga tegeletakse aruandluse ja statistika keskhoidla abil, samal ajal kui sektorile (kõikide transpordi valdkondade (õhu-, maismaa- ja meretransport) vedajad) pakuvad tuge EESi, ETIASe ja ajakohastatud VISi asjakohased veebiteenused. Uue IT-arhitektuuri eesmärk on parandada piirikontrolli, sillutada teed integreeritud piirihaldusele, tagada toimetulek reisijate arvu suurenemisega, tagada Schengeni alal kõrge turvalisuse tase ja seega vaba liikumine sellel sisepiirikontrollita alal.

eu-LISA teeb kõnealuse uue IT-arhitektuuri kättesaadavaks järk-järgult järgmise tegevuskava alusel:

- 1. järk (2024. a III–IV kvartal): EESi töölerakendamine + ühise biomeetrilise võrdlemise teenuse (koostalitluse esimene komponent) töölerakendamine EESis ja VISis;
- 2. järk (2025. a I–II kvartal): ETIASe töölerakendamine + Euroopa otsinguportaali ja ühise isikuandmete hoidla (koostalitluse teine ja kolmas komponent) töölerakendamine
- 3. järk (2025. a II–III kvartal): ECRIS-TCN-süsteemi töölerakendamine ning Euroopa otsinguportaali, ühise isikuandmete hoidla ja ühise biomeetrilise võrdlemise teenuse töölerakendamine ECRIS-TCN-süsteemis;
- 4. järk (2026. a III–IV kvartal): uuendatud viisainfosüsteemi (VIS) töölerakendamine + koostalitlusvõime arhitektuuri lõpuleviimine (mitme identiteedi detektori ehk koostalitluse viimase komponendi kättesaadavaks tegemine) ning mitme identiteedi detektori üleminekuperioodi algus.

Rööpselt nende kesktasandi edusammudega muudavad liikmesriigid oma piirisüsteeme ja muid tegevusvaldkondi toetavaid riiklikke süsteeme (viisad, sisseränne ja õiguskaitse), et need saaksid töötada koos eu-LISA rakendatavate süsteemidega.

eu-LISA on kõnealuse uue tegevuskava üle pidanud konsultatsioone ameti nõuanderühmadega (liikmesriikide, komisjoni ja muude asjaomaste ELi ametite tehnilised eksperdid ja projektijuhid) ning see on saanud laialdase toetuse. Septembri lõpus kinnitas eu-LISA haldusnõukogu selle tegevuskava, võttes nõuetekohaselt arvesse nõuanderühmadega konsulteerimise tulemusi.

Riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteem tehakse kättesaadavaks esimesena, 2024. aasta sügisel. Sellega samal ajal rakendatakse tööle ka ühine biomeetrilise võrdlemise süsteem, mis on koostalitluse esimene komponent, mida kasutatakse ka VISis. Kuus kuud hiljem ehk 2025. aasta kevadel rakendatakse tööle ELi reisiinfo ja -lubade süsteem (ETIAS), millega koos võetakse kasutusele ka Euroopa otsinguportaal ja ühine isikuandmete hoidla.

Lepingupartneri põhjustatud viivituste järel tegi eu-LISA suve jooksul kättesaadavaks EESi kaks esimest versiooni, mida liikmesriikide ametiasutused nüüd edukalt kasutavad, et testida oma riiklikke lahendusi, mis on vajalikud EESi toimimiseks erinevates tegevusvaldkondades, näiteks riiklikes piiripunktides, konsulaatides, immigratsiooniasutustes ja õiguskaitseasutustes. EESi esimeste versioonide edukas käivitamine suurendab usaldust ja kindlust koostalitlusvõime tegevuskava rakendatavuse suhtes.

Põhisüsteemi lõplik versioon on kavas kättesaadavaks teha 2024. aasta alguses. See vahe-eesmärk käivitab süsteemi ametliku testimise liikmesriikide ametiasutustes. Kaks EESi käivitamiseks vajalikku tingimust on ametliku testimise edukas lõpuleviimine ja liikmesriikide kinnitused, et nad on valmis süsteemi kasutama.

Lisaks biomeetrilistele seadmetele (sõrmejälgede skannerid ja kaamerad), mis tuleb paigaldada igasse piiripunkti, peaks suuremates piiripunktides olema võimalikult palju iseteeninduskioskeid, automaatväravaid ja automaatseid piirikontrollisüsteeme, et kontrolli hõlbustada ja kiirendada. Selleks on Frontex arendamas mobiilirakendust, mis võimaldab EESis eelregistreerida. Seda rakendust testitakse praegu katsejärgus ning see peaks olema valmis ja kättesaadav kõigile liikmesriikidele aegsasti enne EESi töölerakendamist.

Kui EESi kasutamine võimaldab piirikontrolli automatiseerida, toob selle töölerakendamine kaasa ka olulise muutuse piirikontrolli haldamisel, kuna süsteem nõuab kõigi lühiajalise viibimise eesmärgil piiri ületavate kolmandatest riikidest pärit reisijate registreerimist piiril. Võttes arvesse vajadust hoida meie piirid avatuna ja säilitada piirikontrollide mõistlikud ooteajad, tuleks EESi töölerakendamiseks valmistuda üksikasjalikult ning vaja on meetmeid, mis hoiaksid ära piiripunktide ülekoormuse. Arvesse tuleb võtta ka võimalikke tehnilisi probleeme, mis tulenevad kesksüsteemi riiklike piirisüsteemide ja kõigi piiripunktidega ühendavast keerulisest arhitektuurist. Lisaks peavad liikmesriigid testimata, harjutama ja täiustama kõiki seonduvaid tegevusi ja menetlusi ning oma piirivalveametnikke nende menetluste kasutamise osas aegsasti koolitama. Seetõttu on kindlaks määratud täiendav meede, mis on seotud biomeetriliste andmete kogumise ja säilitamisega EESis – seda saab aktiveerida järk-järgult ja seega on igas piiripunktis võimalik aktiveerida erandi tegemise meetmed, et vältida pikki ooteaegu. Töölerakendamise kuupäevaks määratakse aeg, mis jääb väljapoole suurürituste toimumise aega ja rohke reisimise perioode.

EESi võib tööle rakendada alles siis, kui kõik liikmesriigid on teatanud oma valmisolekust. Ühe liikmesriigi viivitus lükkab töölerakendamise edasi kõigi jaoks. On oluline, et liikmesriigid, kellel on ettevalmistuste tegemise ajal raskusi, annaksid neist viivitamata teada. Nii komisjon kui ka eu-LISA on teatanud, et nad on jätkuvalt valmis toetama liikmesriike selliste probleemide lahendamisel.

eu-LISA haldusnõukogu esimehe kiri

TUNDLIK

3.10.2023

eu-LISA haldusnõukogu 2023. aasta 27.–28. septembri otsus

Fernando Grande-Marlaska Gómez
siseminister
Hispaania Kuningriik

Ylva Johansson
Euroopa Komisjoni
rände ja siseasjade volinik

(saadetud üksnes e-kirjana)

Lugupeetud minister,
lugupeetud volinik

31. mail 2023 kiitis eu-LISA haldusnõukogu heaks ameti poolt kogu koostalitlusvõime arhitektuuri töölerakendamiseks esitatud uue strateegia (nn 3R (ingl *remobilise, resolve, renew*) strateegia). Selle otsuse alusel teavitas eu-LISA tegevdirektor justiits- ja siseküsimumste nõukogu 8. juunil 2023 kavandatavatest järgmistest sammudest. Ametil paluti esitada muudetud ajakava selleks, et justiits- ja siseküsimumste nõukogu 2023. aasta 19.–20. oktoobri istungil saaks selles asjas teha teadliku otsuse.

„TUNDLIKU“ teabe käsitlemise juhised: <https://europa.eu/lqGiQVd>

VABADUSEL, TURVALISUSEL JA ÕIGUSEL RAJANEVA ALA
SUUREMAHULISTE IT-SÜSTEEMIDE OPERATIIVJUHTIMISE
EUROOPA LIIDU AMET

Vesilennuki 5, 10415 Tallinn, Eesti
www.eulisa.europa.eu

TUNDLIK

Alates 2023. aasta juunist on amet kavandatud koostalitlusvõime tegevuskava viimistlemist ja edasist ühtlustamist jätkanud, rakendades samal ajal aktiivselt uut lahendusstrateegiat ja keskendudes koostoime tugevdamisele ametis endas ning kõigi välistöövõtjate tõhususe ja aktiivsuse suurendamisele. Ameti tegevused on osutunud edukaks ja on andnud liikmesriikidele lisaväärtust. Lisaks on need tegevused suurendanud sihikindlust, stabiilsust ja tõhusust EESI rakendamisel. Selle tulemusel rakendati 2023. aasta juulis tööle EESI esimene ja septembris teine edukas vaheversioon ning esmakordselt EESI arendamise ajaloos loodi nende versioonidega liikmesriikidele ja assotsieerunud riikidele hädavajalikud tingimused oma testimise, sealhulgas riikidevahelise testimise edasiviimiseks, mistõttu nad saavad paremini eelseisvaks töölerakendamiseks valmistuda.

Nendele esimestele edusammudele toetudes laiendas eu-LISA paindlikku, 3R lahendusstrateegias arendatud mudelit kõigile koostalitlusvõime kavade valdkondadele ning võttis konkreetse ja selge lähenemisviisi ja koostas koostalitlusvõime arhitektuuri kättesaadavaks tegemise ja töölerakendamise tegevuskava. Viimast arutati põhjalikult koostöös oma juhtorganitega. Nii konsulteeriti uue koostalitlusvõime tegevuskava läbivaatamise ja kinnitamise käigus kõigi asjaomaste tehniliste nõuanderühmadega ning seotud programminõukogudega. Eranditult kõik esitasid uue koostalitlusvõime tegevuskava ettepaneku suhtes kas heakskiitva arvamuse (nõuanderühmad) või toetava soovitusel (programminõukogud).

Seejärel esitati (käesolevale kirjale lisatud) uue koostalitlusvõime tegevuskava eu-LISA haldusnõukogu 2023. aasta 27.–28. septembri koosolekule, kus see ühehäälselt heaks kiideti.

eu-LISA haldusnõukogu andis mulle kui oma juhatajale volitused teavitada justiits- ja siseküsimuste nõukogu 2023. aasta 19.–20. oktoobri istungi eel nõukogu eesistujariiki ja Euroopa Komisjoni ning taotlema selle uue koostalitlusvõime tegevuskava kinnitamist.

Zsolt SZOLNOKI

Lugupidamisega

eu-LISA haldusnõukogu esimees

VABADUSEL, TURVALISUSEL JA ÕIGUSEL RAJANEVA ALA
SUUREMAHULISTE IT-SÜSTEEMIDE OPERATIIVJUHTIMISE
EUROOPA LIIDU AMET

Vesilennuki 5, 10415 Tallinn, Eesti
www.eulisa.europa.eu

TUNDLIK

Koopia:

Tema Ekstsellents hr suursaadik Marcos Alonso Alonso (Hispaania Kuningriigi alaline esindaja ELi juures)

Euroopa Komisjoni rände ja siseasjade peadirektoraadi peadirektor Monique Pariat

Euroopa Liidu Nõukogu peasekretariaadi justiits- ja siseküsimumuste peadirektoraadi peadirektor Christine Roger

Lisa – koostalitlusvõime tegevuskava

VABADUSEL, TURVALISUSEL JA ÕIGUSEL RAJANEVA ALA
SUUREMAHULISTE IT-SÜSTEEMIDE OPERATIIVJUHTIMISE
EUROOPA LIIDU AMET

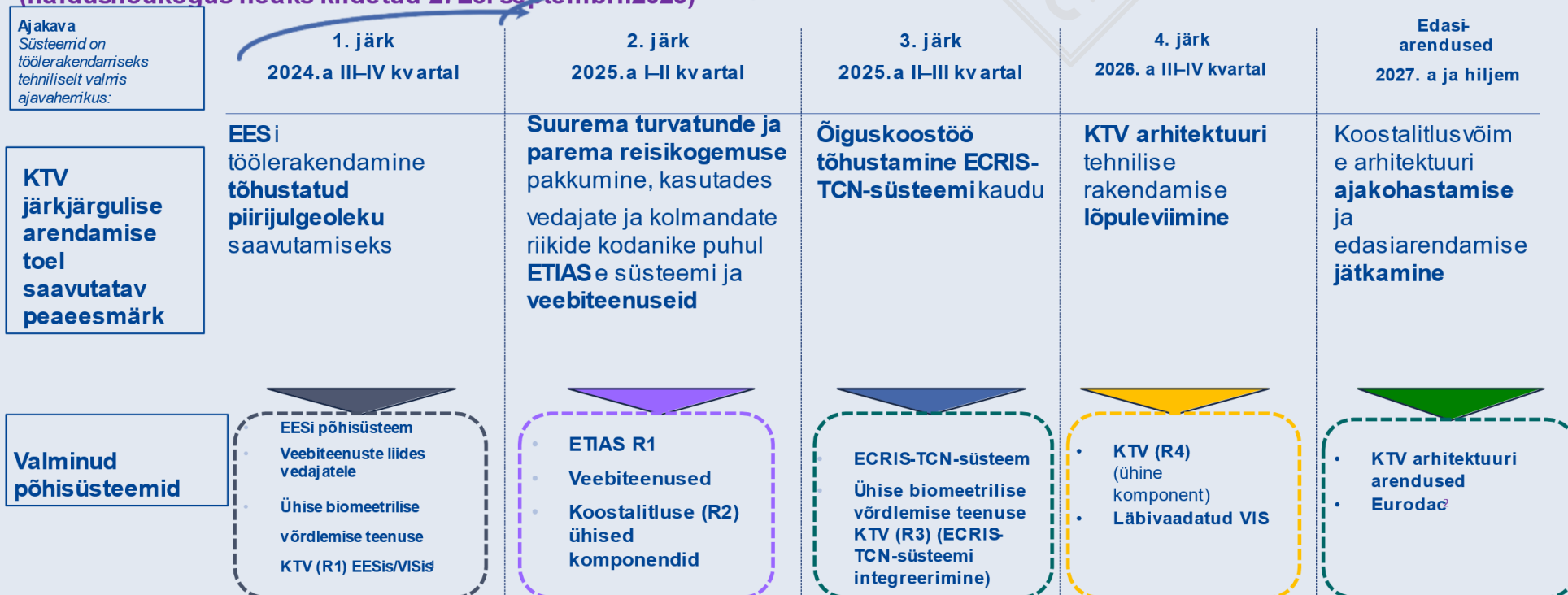
Vesilennuki 5, 10415 Tallinn, Eesti
www.eulisa.europa.eu

Koostalitlusvõime (KTV) arhitektuuri

UUS VERSIOON – AJAKOHASTATUD
2023.AASTA SEPTEMBRIS

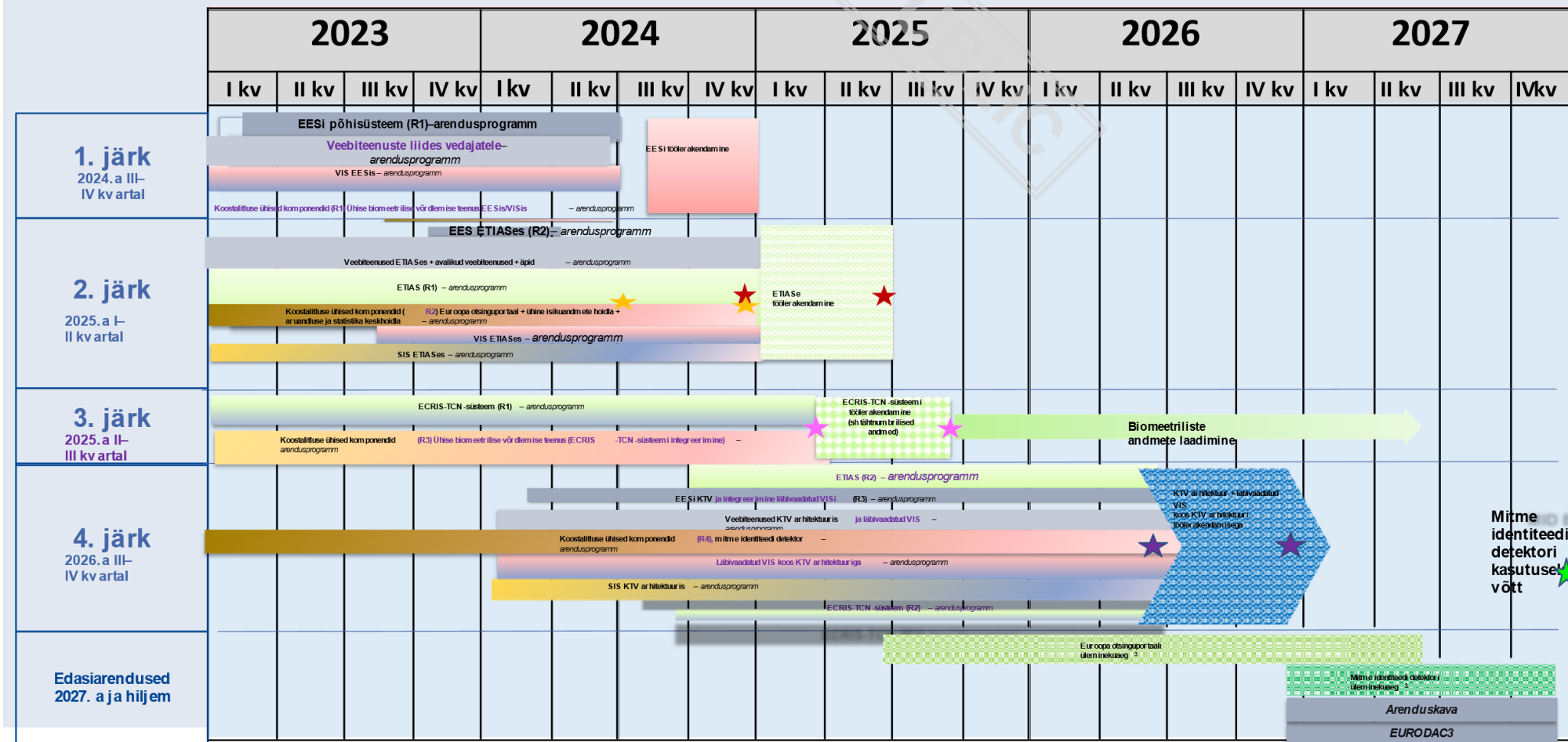
järgjärgulise tööerakendamise tegevuskava

(haldusnõukogus heaks kiidetud 27-28. septembril 2023)

1. a) Süsteemi on testitud vaid EESi ja VISi süsteemidega; b) andmekvaliteedi näitajate rakendamise tähtsuse mahus 4. järjus; c) aruandlus aruandluse ja statistika keskkonnas 4. järjus.
2. Sõltub uuesti sõnastatud Eurodac'i määrusest.

(haldusnõukogus heaks kiidetud 27-28. septembril 2023)

1. a) Süsteemi on testitud vaid EESI ja VIS-i süsteemidega; b) andmekvaliteedi näitajate rakendamine täies mahus 4. järgus; c) andandlus, anandlus ja statistika keskkond 4. järgus.
2. Ülemineku algus- ja lõppkuupäev on töölerakendamise kuupäevaga ühtlastatud.
3. Sõltub uuesti sõnastatud Eurodac'i mäluuuest.

★ Töölerakendamise ajavahemik ★

➡ Järkjärguline või astmeline tehnilise valmisoleku ja järgneva töölerakendamise periood. Töölerakendamise tehnilised üksikasjad on välja tootamisel.

